

ปัจจัยทำนายการเกิดกลุ่มอาการตอบสนองการอักเสบทั่วร่างกาย ในผู้ป่วยหลังผ่าตัดสมอง*

เบญจกาย ตริฎุกแบบ พย.ม.**

วัลย์ลดา ฉันทน์เรื่องวณิชย์ พย.ด.***

อรพรรณ โตสิงห์ พย.ด.****

ธีรพล วิทธิเวช พ.บ., ป.ชั้นสูง, ว.ว. (ประสาทศัลยศาสตร์)*****

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัย: เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายด้านอายุ ภาวะโรคร่วม ระดับน้ำตาลในเลือดและประเภทการผ่าตัด ต่อการเกิดกลุ่มอาการตอบสนองการอักเสบทั่วร่างกายในผู้ป่วยหลังผ่าตัดสมอง

การออกแบบการวิจัย: การวิจัยหาความสัมพันธ์เชิงทำนาย

การดำเนินการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยหลังผ่าตัดสมองโดยการเปิดกะโหลกศีรษะจำนวน 164 ราย ในระยะ 24 ชั่วโมงแรกหลังผ่าตัดที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤตโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินภาวะโรคร่วมและแบบประเมินกลุ่มอาการตอบสนองการอักเสบทั่วร่างกาย (systemic inflammatory response syndrome: SIRS) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย: การเกิด SIRS พบร้อยละ 49.4 ผลการวิเคราะห์พบว่า อายุและระดับน้ำตาลในเลือดสามารถทำนายการเกิด SIRS ได้ ร้อยละ 24 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Nagelkerke $R^2 = .24, p < .01$) ส่วนภาวะโรคร่วมและประเภทการผ่าตัดไม่สามารถทำนายการเกิด SIRS

ข้อเสนอแนะ: พยาบาลควรนำข้อมูลด้านอายุ ระดับน้ำตาลในเลือด และ SIRS score มาใช้ในการประเมินผู้ป่วยหลังผ่าตัดสมองทุกรายเพื่อให้ผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงได้รับการเฝ้าระวังและติดตามอาการเตือนของการอักเสบ ซึ่งจะช่วยลดหรือชะลอการอักเสบไม่ให้อาการรุนแรงขึ้น

วารสารสภาการพยาบาล 2562; 34(2) 94-111

คำสำคัญ: กลุ่มอาการตอบสนองการอักเสบทั่วร่างกาย การผ่าตัดสมอง น้ำตาลในเลือด ภาวะโรคร่วม อายุ

วันที่ได้รับ 12 ธค. 61 วันที่แก้ไขบทความเสร็จ 22 กพ. 62 วันที่รับตีพิมพ์ 14 กพ. 62

*วิทยานิพนธ์หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

¹นักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

²ผู้เขียนหลัก: รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล; E-mail: wallada.cha@mahidol.ac.th

³รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

⁴ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

